

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 531. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-drachmann14valshoot-idm140708759706416.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

I

Gassen er skruet iveau, Aften er der, Folk er der - en Aprilaften i det kongelige Theater. Der er Bredgade, der er de andre Gader, der er fuldt Hus - fra Gulv til Loft de tusind Grosserere, de halv hundred Journalister, de sexhundred Tanter, som vaager over den nordiske dramatiske Literatur.

Og det begynder ret lovende; det er jo næsten som »Elverhøj« dette.....

Men i det dunkle Parterre, og højest oppe, nærmest ved Himlen, sidder spredt et halvt hundred Mænd og Kvinder, yngre og ældre; de er daarligt klædte, men der er i deres Øjne et festligt Blink, som siger: her sidder vi Efterkommere af *det* Theaterpublikum, der i sin Tid gjorde Kjøbenhavn mærkbar iblandt Hovedstæder; vi venter, vi haaber.....

De er faa'; de mønstrer dette Theater, som under Chefens Ægide er blevet Hoffets, de tusind trætte Grossererere, de sexhundred Tanter Opera og Lystspilhus. Og de halv hundred Journalister sidder paa Gulvet tilhøjre og tilvenstre - Faar og Bukke - eller tilsammen Ulve i Faareklæder, mest tilbøjelige til at skambide hverandre, men i Mangel deraf tænkende paa, hvilken dejlig Tand de skal sætte i Forfatterne til dette Stykke - som efter Forlydende inde fra Kulisserne »hverken skal være det ene eller det andet«.

Og Tæppet er oppe. Alle Øjne stirrer. - - - - -

Gerhard havde Dagen igennem arbejdet med Lyst og Iver; tog sig saa et romersk Bad, spiste tilmiddag paa sin beskedne Kneipe, hvor ogsaa »Skyggen« søgte. Og Gerhard hilste efter Sædvane afmaalt men venlig paa Skyggen - som idag var særlig 532 febrilsk; de rullende Øjne syntes at sige: Jo, jeg er en sikker Mand iaften - skøndt jeg ikke har Udgangstilladelse; men det gælder Ulf- det er *hans* Stykke - jeg blæser ad Dig!

Det gjorde Gerhard ondt at se disse uforsonlige Øjne, som formelig lyste gennem den halvdunkle Kælder. Han havde jo dog ikke gjort Skyggen nogen Fortræd - snarere kunde det modsatte siges. Denne Vinter havde mildnet og samtidig fæstnet saa meget hos Gerhard; han nærede ikke Vrede mod nogen, grumme liden Bitterhed - søgte at luge sit Ukrudt, søgte Forsoning med Livet, han, som havde saa meget at sone.

Men han kendte Skyggen tilstrækkeligt; det var forgæves at prøve paa Forsoning dér, hvor den Idé stod urokelig: Gerhard havde fortrængt Skyggen af Ulfs Hjærte.... Gerhard var en lumsk, en tvetydig Mand... Edith var »træsk«.... hele Verden var Lumskeri..... Skyggen havde kun tilbage at svælge i Nydelsen af Erindringen - og saa gennem sit Forhold til den lille Natalie ligesom at nyde Brodden ved at karrikere Ulfs Kærlighed til Edith.

Gerhard følte sig forstemt; »Skyggen« kastede Skygge.

Saa rejste han sig, hilste - fik et stumt Nik - og gik hjem paa sin femte Sal. Fra Resterne af fordums Herlighed søgte han sit bedste sorte Tøj ud, bandt sit hvide Halsbind foran det smalle, grønblaa Spejl og smilede over, hvor graa han var bleven det sidste Aar. Forgyldningen er snart af Sante Gertrud..... men Svinelæ'ret bestaar! tilføjede han med Kækhed.

Dog, han fornam denne Tyngsel over Nakken og en Susen, som en kogende Konkylie, for Ørerne; og han saa' lidt vemodig til Skrivebordet med de store Dyrger Papir og Bøger; satte sig i Arbejdsstolen, støttende Kinden mod Haanden - og trak langsomt Skuffen ud.

Dér laa den lille Pakke Breve.

Det bares ham med Et for, at han egenlig var deres Ejermand - i hvert Fald deres rettelige Forvalter - og en Forvalter maatte dog kende sit betroede Gods. Halvt i Tanker vilde han saa bryde et... eller rettere aabne og læse - thi Brevene var jo brudt. Men han tog sig deri.... og lod Brevene mekanisk vandre ned i sin Kjølelomme.

533

Hvorfor? han vidste det næppe selv. Han vidste, at han under Forestillingen skulde være indelukket i den lille gitrede Prosceniumsloge - Chefens »Forbryder-Skab«, hvor de dømte Forfattere ved Premiereren holdes fængslede - for at fores ud til Henrettelse eller som Sejerherre.

Og han tænkte - halvt drømmende: nu sidder jeg derinde, umiddelbart med Scenen udenfor mig - Skuespillerne - deres malede Ansigter, deres nervøse Træk..... selv er jeg rolig, jeg vil være rolig.... jeg kan næsten som gribe ind i Stykket - og dog kan jeg hverken gøre fra eller til længer. Men dernede - saaledes at jeg kan se den halve Del af Gulvet - med den underlige Refleks fra Rampelyset over de Hundreder stirrende

Øjne - dernede er »Uhyret« - som enten kærtegner, eller sønderriver - eller gaber.

Chefen, min ærede fordums Svigerpapa, har sat sig ind hos mig. Han iagttager mig, medens han tror sig ubemærket, nøje fra Siden af - og samtidig lytter han med sammenknebne Øjne til Uhyrets Bevægelser dernede. Og nu »ytrer« Uhyret sig... der hysses - stærkere..... Chefen har rejst sig, han bider sig maaske i Læben over sin egen Dumhed, at lade *saadan et* Arbejde opføre, men samtidigt vil han nyde sin Triumf ved min Ydmygelse. Han siger mig dæmpet et Par bidende Ord;.... *mig* fornærmer han ikke - jeg er ude over det..... men jeg tager roligt disse Breve frem og holder dem op for ham. Og saa gaar han. Men jeg sidder og læser disse Breve - Ulf's Breve - medens Uhyret lader vort fælles Arbejde - en Poets og en Artists Hjærteblod - falde med Glans.

Og næste Dag sender jeg Ulf hans Ejendom - den, vi er to om at dele - som vi er to om at dele vort Tab.

Og *jeg* arbejder støt videre.....

- Han saa' paa sit Uhr, og sprang op. Idet han endnu engang rettede ved sit Haar, sit Skæg, sine Klæder, sagde han smilende: »Umiddelbart førend Spartanerne gik i Kampen, ordnede de omhyggeligt deres Klæder, salvede og flettede deres Haar«..... se Kofoeds Verdenshistorie.